

ת"פ 30412/11/16 - מדינת ישראל נגד רון יונה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 30412-11-16 מדינת ישראל נ' יונה

לפני כבוד השופט העמית דניאל בארי
המאשימה:
נגד

הנאשמים:
רון יונה

הכרעת דין

כללי

1. המדינה מייחסת לנאשם עבירה של הסעת תושב זר השווה שלא כדין לפי סעיף 12א(2)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952.
 2. התביעה טוענת כי ביום 19.06.2016 בסביבות השעה 17:00 ברחוב החשמל 12 בתל אביב, הסיע הנאשם על קטנועו את **ואפי** סלימן ת.ז. 907588107 שהינו תושב אזור אשר שהה במדינת ישראל ללא אישור כניסה ו/או העסקה כדין.
 3. עובדות המקרה אינן שנויות במחלוקת. הנאשם מודה כי הסיע את תושב האזור שפרטיו פורטו בכתב האישום. הוא טוען כי עשה כן לאחר שהתושב הציג בפניו אישור שהייה שבדיעבד התברר כלא תקף.
- הנאשם טוען כי הייתה לו טעות **לגבי מצב הדברים**.
4. נוכח ההסכמות העובדתיות רוב חומר הראיות הוגש בהסכמה הצדדים טענו את הטענות המשפטיות שלהם.

חומר הראיות

5. מדוח פעולה שערכה רס"ר פנחס אתי עולה כי ביום 19.06.2016 בשעה 17:10 **במהלך מחסום בדיקת רכב** ביקשה מרוכב קטנוע להציג רישיון נהיגה, הנהג ציין כי אין ברשותו רישיון, הוא מסר פרטים בעל פה וזוהה במחשב. (ת/1).
6. הנאשם הרכיב אדם נוסף על הקטנוע, אותו אדם התבקש להזדהות והציב תעודה ירוקה של תושב שטחים. בבדיקה במחסום הוא הופיע כשוהה בלתי חוקי במדינת ישראל.

7. בעדותה בפני נשאלה רס"ר פנחס מה הייתה הסיבה לבקשת תעודת זהות מהנוסע והשיבה כי אינה זוכרת את הסיבה. היא לא שללה את האפשרות כי התבקש להציג תעודה כיוון ש"נראה ערבי".
8. הנאשם עוכב לחקירה ומסר "יש לו אישור הוא עובד איתי מידי פעם כבר הרבה זמן" (ת/2).
9. באישור שלדברי הנאשם הוצג בפניו ע"י השוהה הבלתי חוקי (ת/3) נאמר "כניסה ושהייה בשטח צבאי סגור - מרחב התפר".
- בחלקו האחורי של האישור כתוב "1. התעודה אינה מהווה היתר כניסה לישראל או לכל שטח צבאי סגור בתוך מרחב התפר".
10. מהמסמכים שהוגשו בהסכמה עולה בבירור כי לאותו אדם לא היה אישור שהייה במדינת ישראל.
11. בהודעתו (ת/5) מסר הנאשם כי הסיע "... את **ואיף** מפתח תקווה לתל אביב לעשות איתי סיבוב לראות דירה, להצעת מחיר לצבע ועצרו אותנו...". הנאשם אישר כי הוא הכיר את השב"ח שנים מפתח תקווה. הנאשם מסר כי השב"ח הראה לו אישור תקף.
12. כשנאמר לו כי כתוב שהאישור לא תקף בארץ הגיב הנאשם "... לא שמתי לב לזה. אני גם לא מבין בזה...". הנאשם מסר כי אם היה יודע שמדובר בשב"ח לא היה מסיע אותו.
13. בעדותו בפני חזר הנאשם לאותה גרסה - הוא נשאל: "ש. מה חשבת אחרי שהוא אמר שיש לו אישור והוא הציג לך את זה? ת. חשבתי שעם האישור הזה הוא יכול לבוא איתי לכל מקום. בדקתי, ראיתי שהכל בסדר אמרתי לו בוא. זה לא שאני מסיע אותו יום יום...".
14. בחקירתו הנגדית מסר הנאשם כי השב"ח עבד איתו בעבר "... פעם פעמיים לא יותר...".

סיכומי הצדדים

15. ב"כ הנאשם ביקשה לקבוע כי הנאשם בדק את ההיתר שהשב"ח הציג לו ולא שם לב לכך שמדובר בהיתר שאינו בתוקף בתוך מדינת ישראל. ב"כ הנאשם טענה כי הנאשם לא חשד באפשרות אי תקינות ההיתר ועל כן יש לקבוע כי הוא טעה במצב הדברים לאור זאת יש מקום לזכות אותו.
- ב"כ הנאשם גם טענה כי לא היה מקום לבקש פרטים מהנוסע על הקטנוע בהעדר חשד סביר היא טענה כי יש לפסול את הראיות שהושגו כתוצאה מאותה דרישה לא חוקית.
16. ב"כ המאשימה טענה כי בדיקה פשוטה של ההיתר מצביעה על כך כי מדובר בהיתר לא תקף במדינת ישראל. לאור זאת אין לקבל את הטענה כי הנאשם זכאי להנות מהגנת "טעות במצב הדברים".
- ב"כ המאשימה ביקשה לדחות את הטענה כי לא הייתה סמכות לדרוש תעודת זהות מהנוסע בקטנוע מאחר והיה מדובר במחסום משטרי שיגרת. היא הוסיפה כי הטענה של העדר סמכות לדרוש פרטים מרוקן מתוכן את סעיף 2 לחוק הכניסה לישראל.

דין והכרעה

17. כפי שכבר ציינתי רוב העובדות בתיק זה הן מוסכמות. לגבי מידת היכרותו של הנאשם את השב"ח אני קובע כי דבריו בדו"ח העיכוב (2/ת) משקפים את המצב לאמיתו. "יש לו אישור הוא עובד איתי מידי פעם כבר הרבה זמן".
18. הדברים מקבלים חיזוק מדברי הנאשם במשטרה בהודעתו מתייחס הנאשם לשב"ח בשמו הפרטי. לזה יש להוסיף את איסופו בשעות הערב כדי לבקר דירה ולתת הצעת מחיר דברים המצביעים על היכרות קרובה בין השניים.
19. מן האמור לעיל עולה כי קרוב לוודאי הנאשם הכיר את מעמדו של השב"ח עובר להסעתו לתל אביב. לזה יש להוסיף כי האישור שבידי השב"ח כתוב בצורה ברורה ולא משאיר כל ספק לגבי אזור תחולתו שאינו כולל את מדינת ישראל.

20. עבירת הסעת שב"ח היא עבירת כוונה הדורשת מחשבה פלילית.

כפי שצינתי קרוב לוודאי הנאשם ידע שהנוסע בקטנוע שלו המוכר לו מזה זמן הוא שב"ח. בכל מקרה היה על הנאשם לחשוד ולברר פרטים אלה.

סעיף 20 (ב)(1) לחוק העונשין קובע:

"רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם".

21. לאור כל הדברים שצינתי לעיל הגעתי למסקנה כי הנאשם לא יכול להנות מהגנת טעות במצב דברים לפי סעיף 34 י"ח (א) לחוק העונשין.

22. הסנגורית המלומדת הגישה הנחיה של אגף השיטור שמספרה 02.220.008 שמסדיר בין היתר את נוהל דרישת הזדהות באמצעות תעודת זהות (ס/4). הנוהל מפנה לסעיף 2 לחוק החזקת תעודת זהות והצגתה, תשמ"ב - 1982.

23. בסעיף 1 לנוהל נאמר "הסמכות לדרוש הזדהות בפני שוטר אינה דורשת חשד לביצוע עבירה מצד האזרח הנבדק, אולם היא תופעל בקיומה של עילה סבירה בהתאם לנוהל זה".

24. שיקול הדעת המוקנה לשוטר לפי נוהל זה הוא רחב ביותר. סעיף 2 לנוהל קובע:

"שוטר יפעיל את סמכות דרישת ההזדהות רק במצבים בהם הוא סבור שהדבר דרוש לצורך מילוי תפקידו, כגון כאשר הוא מזהה התנהגות חריגה או חשודה או התנהגות אחרת אשר לטעמו מחייבת בדיקה, או לשם בדיקת רישיונות, בקרה במחסומים, קיומו של אירוע פלילי במקום סמוך או בכל מקרה אחר בו הדבר נדרש למילוי תפקידו, בהתאם לשיקול דעתו ולפי נסיבות המקרה".

25. במקרה זה מדובר בבקרה במחסומים במקום שבדיקות נעשו נוכח מידע על התרחשות אירועים פליליים בסביבה. לזה יש להוסיף כי הנאשם לא החזיק רישיון נהיגה והיה מקום לרשום פרטים של הנוסע כעד אפשרי לעבירה זו.

26. ברור כי עצם נראותו של אדם כ"ערבי" לא מצדיקה בקשת הזדהות עם תעודת זהות. השוטרת שהעידה למעלה

מ-4 שנים לאחר האירוע לא זכרה את סיבת הדרישה דבריה שאינה פוסלת את האפשרות שנבדק כי נראה ערבי לא מצדיקה את פסילת הדרישה להזדהות.

27. בית המשפט העליון קבע לא פעם כי הנחיות גורמים ממונים מחיבות את הרשויות המנהליות הכפופות להם ראה למשל: בג"צ 4445/02 ורדה מן ואח' נ' ע' ר"ג הרצליה ואחרים פ"ד נ"ו (6) ע' 900.

רע"פ 4562/11 אברהים מוחטב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 10.03.2013) אולם כפי שציינתי לעיל לא מצאתי כי במקרה זה הייתה סטייה מההנחיה הפנימית.

28. הלכת בית המשפט העליון לא דורשת חשד סביר לשם דרישת הזדהות. הדבר נקבע וטרם שונה ב-ע"פ 617/80 ישחק למברטו נ' מדינת ישראל פ"ד ל"ה (2), 313.

סיכום

29. לאור כל הדברים שצוינו לעיל הגעתי למסקנה כי המאשימה הוכיחה במידת הוודאות הדרושה במשפט פלילי את המיחוס לנאשם.

הנאשם מורשע בעבירה המיחוס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ח' חשוון תשפ"א, 26 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.